

# Het Grote Vooruitwerklabboek

## Deel 1 (2010) en deel 2 (2014)

### Korte omschrijving en doelgroep

*Het Grote Vooruitwerklabboek deel 1 is gemaakt voor basisscholen die een verrijkingsklas willen opzetten. Het boek bestaat uit 10 volledig uitgeschreven lessen van elk twee uur, geschikt voor slimme leerlingen van 6 t/m 12 jaar, compleet met handig kopiëerbare vragenbladen voor de leerlingen, en bladen voor verslaglegging en observatie voor de leerkracht. Daarnaast bevat het boek informatie over de doelstellingen van verrijking en de opzet van de lessen, met een samenvatting van het theoretisch kader van deze verrijking: het werk van de psycholoog Robert Sternberg. De lessen zijn ontwikkeld om slimme kinderen te leren HOE ze leren, zodat ze hun bijzondere capaciteiten beter (meer bewust) inzetten. Het gaat dus niet zozeer om het resultaat van de activiteit als om het denkproces zelf. Het grote Vooruitwerklabboek Deel 2 bevat 15 lessen en bouwt voort op de basisvaardigheden van de reeks van denkmanieren: Analytisch, creatief en praktisch. Bovendien leren de kinderen meer over 'hersenen en leren', en waarom juist moeilijk leerwerk goed en nodig is. Het Grote Vooruitwerklabboek werkt met eenvoudige materialen zoals papier, kartonnen dozen, schaar, plakband, potlood, knikkers.*

### Uiterlijk van het materiaal



### Kosten van het materiaal

*Het Grote Vooruitwerklabboek, 95 euro*

*Het Grote Vooruitwerklabboek, deel 2, 115 euro*

*Vooruitwerklabboekbundel (deel 1 en 2), 175 euro.*

## **Uitgever**

*Het Grote Vooruitwerklabboek is ontwikkeld door de Stichting Ontwikkeling Leermethoden. Stichting Ontwikkeling Leermethoden, ontwikkelt uitdagend lesmateriaal voor hoogbegaafde leerlingen op de basisschool en het voortgezet onderwijs. De Stichting werkt samen met het Centrum voor Begaafdheidsonderzoek (CBO talent development) aan de Radboud Universiteit Nijmegen en met Uitgeverij Wolters Kluwer voor het tijdschrift 'Vooruit', Leerstof voor begaafde kinderen op de basisschool. Dr. Els Schrover ontwikkelde het concept en is de oprichter van het Vooruitwerklab aan de Radboud Universiteit Nijmegen.*

## **Aanschaf**

*De boeken zijn te bestellen via de website van Stichting Ontwikkeling Leermethoden:*

<https://www.slimlerenleren.nl/Bestellen>

*Twee gratis proeflessen uit het tijdschrift 'Vooruit' zijn te downloaden via onderstaande link'*

<https://www.wolterskluwer.nl/shop/tijdschrift/vooruit/Vooruit-tijdschrift-kind/>

## **Theoretische verantwoording**

*De boeken zijn gebaseerd op jarenlange ervaring met het Vooruitwerklab aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. De lessen in 'Het Grote Vooruitwerklabboek' zijn opgezet om de kinderen bekend te maken met de drie intelligenties van Robert Sternberg: analytisch, creatief en praktisch. Kinderen leren dat zij keuzes kunnen maken in de manier van denken waarmee ze een probleem gaan oplossen. Om Succesvol te kunnen zijn in het leven is er meer nodig dan analytische intelligentie (die met een IQ-test wordt gemeten). Naast analytische intelligentie zijn creatieve intelligentie en praktische intelligentie van belang. Om succesvol intelligent te zijn en een succesvolle bijdrage te kunnen leveren aan de maatschappij moeten de vaardigheden in balans zijn. Iemand is meer succesvol intelligent naarmate hij beter in staat is om zijn omgeving te selecteren, te veranderen, of zich aan te passen aan de omgeving (Sternberg, 2003) (Bakx, de Boer, van den Brand, & van Houtert, 2016).*

*In 'Het Grote Vooruitwerklabboek' wordt meer aandacht besteed aan het proces van denken dan aan het eindproduct. Inzicht in het denkproces is van groot belang voor hoogbegaafde kinderen. Voor het leren over denken is tijd nodig, en een soort 'wrijving': het moet niet te snel gaan allemaal, en ook niet te gemakkelijk. "Moeilijk moet!" (van Gerven, 2008; Wientjes, 2008)*

*Voor wie meer wil lezen over de theorie van Sternberg:*

<https://talentstimuleren.nl/thema/begaafdheid/theorie-modellen/sternberg>

## **Bevinding vanuit de POINT-werkplaats**

*Het Grote Vooruitwerklabboek bevat een reeks lessen met meer open opdrachten met simpel (weerbarstig) materiaal wat meer denkkracht vereist van de leerlingen. (papier, schaar, kartonnen dozen, potloden, knikkers). De lessen hebben een volgorde omdat leerlingen de kennis die ze in voorgaande lessen hebben opgedaan, nodig hebben in de volgende lessen. De opdrachten lijken gemakkelijk uit te voeren maar er komt toch heel wat bij kijken. Het zijn complexe opdrachten, waar ze maar weinig tijd voor krijgen. Er moet dus hard en effectief gewerkt worden. Kinderen moeten zichzelf en hun manier van denken en doen, observeren en evalueren. Ze moeten op nieuwe manieren onbekende problemen aanpakken. Ze moeten zich inspannen voor een opdracht.*

*Ze leren samenwerken, ideeën kunnen uitleggen, anderen overtuigen, luisteren naar anderen, taken verdelen en hun eigen gedrag en inzet benoemen en beoordelen. De rol van de leerkracht is niet het stap voor stap begeleiden van leerlingen naar het eindresultaat, maar het stimuleren van het denkproces van de leerlingen, en het achteraf bevragen van leerlingen over hun aanpak en hun keuzes. Het beste lukt dit in een kleine groep, zodat je goed kunt observeren en de juiste vragen kunt stellen en de kinderen kunt stimuleren effectief te werken. Het is de bedoeling dat kinderen een vragenblad invullen. Dit is lastig voor jonge kinderen die nog niet goed kunnen schrijven.*